

Axându-se pe intervalul de timp din perioada interbelică, autorul și-a structurat lucrarea în așa fel încât să poată prezenta o paletă largă de probleme referitoare la viața politică, administrativă, economică, culturală și spirituală românească și nu în ultimul rând la relațiile interetnice dintre români și maghiari și la răspunsul românesc față de răbufnirile iredentismului maghiar. Autorul nu ocolește problemele „delicate” și spune

lucrurilor pe nume. Reliefarea luminilor și umbrelor conviețuirii românilor și maghiarilor din Ciuc, în perioada interbelică a sec. XX, este redată prin intermediul documentelor timpului.

Meritul principal al lucrării îl reprezintă introducerea în circuitul științific a unor informații inedite, preluate din arhivele harghitene referitoare la: activitatea principalelor instituții comunitare – consilii locale, școli, parohii, dispensare, așezăminte culturale, bănci populare –, ocupațiile locuitorilor, salariile funcționarilor și muncitorilor, fiscalitatea, structura etnică a proprietarilor, relațiile dintre patroni și salariați, aspecte ale culturii populației, locuințe și anexele gospodărești, în general la viața cotidiană și la mentalitățile colective.

De aceea, cartea *Românii din județul Ciuc în perioada interbelică* contribuie nu numai la o mai bună cunoaștere a istoriei locale dar, în același timp, îndeamnă la reflecție asupra unor teme precum: asumarea istoriei, înțelegerea sensului evoluției contemporane și adaptarea continuă a dezideratelor identitare, responsabilitatea elitelor etnice atât în păstrarea și afirmarea identității, cât și în promovarea conviețuirii pașnice în arealuri multietnice și pluriconfesionale.

Adresând sincere felicitări autorului pentru debutul său atât de promițător – și mulțumiri tuturor celor care au făcut posibilă apariția volumului, în primul rând Editurii România pur și simplu – așteptăm cu interes viitoarele cercetările, concretizate în noi și valoroase lucrări.

Ioan Lăcătușu

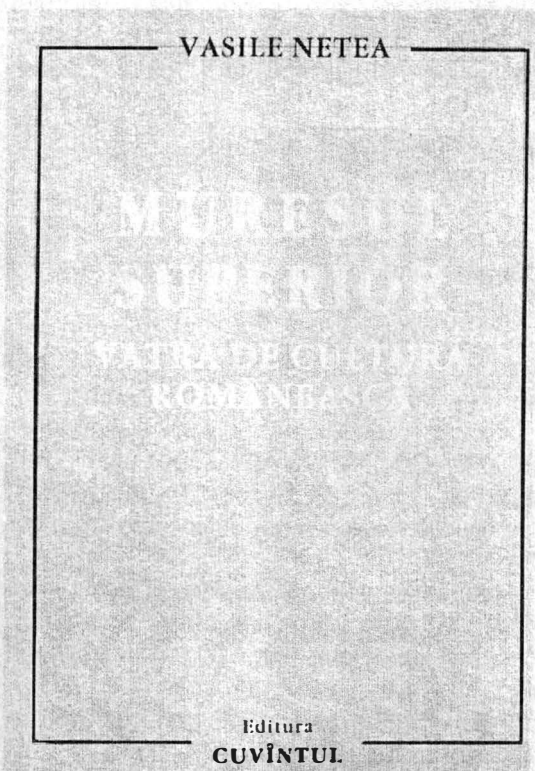
Vasile Netea, *Mureșul Superior – vatră de cultură românească*, Editura Cuvîntul, 2006

Un eveniment spiritual de excepție a marcat viața orașului de la poalele Călimanilor. A fost unul de istorie și de cultură românească pe această străveche vatră de dănuire și continuitate a neamului nostru românesc: lansarea cărții *Mureșul Superior – vatră de cultură românească*, a reputatului istoric Vasile Netea.

Este cartea care a încheiat în mod strălucit viața unuia dintre marii istorici români ai epocii contemporane, viață pe care el și-a

pus-o în slujba poporului nostru, slujindu-l cu credință și cu abnegație până la sfârșitul vieții.

Dar, în mod deosebit, Vasile Netea a rămas credincios cauzei și istoriei Transilvaniei, căreia i-a închinat cele mai multe dintre cărțile pe care le-a scris, precum: *Pentru Transilvania* (2 volume); *O zi din istoria Transilvaniei – 1 Decembrie 1918*; *Lupta românilor din Transilvania pentru libertate națională*; *Munții Apuseni – Muzeu istoric și*

Panteon al poporului român; De la Petru Maior la Octavian Goga etc.

În cadrul preocupărilor sale constante pentru istoria Transilvaniei, Mureșul Superior, a constituit axa geografică și istorică a Transilvaniei, care a marcat hotărâtor viața românilor transilvăneni. Născându-se pe malurile lui, la Deda, istoricul l-a visat, l-a

purtat mereu în sufletul său, i-a închinat multe dintre paginile pe care le-a scris. Nu este deci întâmplător că prima carte pe care a publicat-o, împreună cu doctorul Eugen Nicoară, a fost una de folclor mureșan: „Murăș, Murăș apă lină”. Iar ultima: *Mureșul Superior – vatră de cultură românească* a venit să încununeze, ca o adevărată corolă strălucitoare, o viață și o operă a uneia dintre marile personalități pe care Mureșul a dat-o României.

Rândurile pe care Vasile Netea le-a scris în prefața cărții sale, intitulată „Cuvinte pentru început”, constituie o adevărată profesiune de credință pe care autorul o face Mureșului său drag, declarând că „am fost și am rămas, de-a lungul vremii, mureșan din țalpi și până în creștet”.

Despre personalitatea lui Vasile Netea, despre opera sa istorică și importanța sa, despre valoarea istorică și literară a acestei ultime cărți, care era gata de tipar încă din 1988, au vorbit, pe larg, domnii: Melinte Șerban, scriitor și publicist; Lazăr Lădăriu, poet și publicist, redactor șef al ziarului Cuvântul liber; Dimitrie Poptămaș, președintele Fundației culturale „Vasile Netea”. În încheiere, cei prezenți au ascultat o înregistrare audio, făcută în 1982, la Deda, când istoricul Vasile Netea a fost sărbătorit, cu prilejul aniversării a 70 de ani de viață.

Ilie Șandru

Luminița Cornea, *Pentru neam și pentru lege*, de Justinian Teculescu, Editura Angvstia, 2006

La editura Angvstia din Sf. Gheorghe, a fost reeditat cu binecuvântarea P.S. Ioan Selejan, prin grija prof. dr. Luminița Cornea, volumul de cuvântări și predici *Pentru neam și pentru lege*, de Justinian Teculescu. Prima ediție a volumului amintit a fost tipărită la Sighișoara, la topografia Miron Neagu, „în anul Domnului 1931”. Autorul, Episcopul Justinian Teculescu – născut la Covasna în anul 1865 și trecut la Domnul în 1932 – a adunat „din îndemnul altora”, „de prin reviste și ziare”, unele din cuvântările și predicile rostite în cursul activității pastorale de patruzeci de ani, ca preot la Râșnov, ca protoereu la Alba Iulia, ca episcop

al armatei și apoi ca episcop al eparhiei Cetatea Albă – Ismail.

Volumul cuprinde 24 de cuvântări și 16 predici, rostite în perioada 1899-1930. În Precuvântare la ediția I, episcopul Justinian Teculescu, motivându-și conținutul „cuvântărilor de ordin național, cultural și bisericesc” apărute „înainte de întregirea neamului”, ține să menționeze faptul că „activitatea de atunci a unui preot, conștient de adevărata lui menire, nu se putea restrânge numai la îndeplinirea slujbei la altarul Domnului și la tâlcuirea cuvintelor Scripturii, el trebuia să cuprindă în inima lui toate frământările și